JULIJ 1988, LETNIK XIV., ŠTEVILKA 7

naša skupnost

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE GROSUPLJE

Občni zbor OO ZS delavcev pri zasebnikih

Naš Izvršni odbor delavcev, zaposlenih pri zasebnikih v občini Grosuplje, je ponovno pričel delovati, kar ocenjujemo, da je nujno v tej težki situaciji, ki tudi ni rožnata za delavce pri zasebnikih.

Občni zbor OO ZS bo v soboto, 27. avgusta 1988, ob 15. uri v lovski koči na Vrhu pri Višnji gori. Po občnem zboru bo organiziran piknik. Za zabavo bo preskrbljeno, hrana in del pijače pa bosta brezplačna. Na občni zbor s piknikom ste vabljeni vsi delavci, zaposleni pri zasebnikih.

Istočasno vas obveščamo, da bo Medobčinski sklad za izobraževanje organiziral ogled obrtnega sejma v Celju v soboto, dne 10. septembra 1988. Po ogledu sejma bo družabno srečanje delavcev, zaposlenih pri zasebnikih, iz cele Slovenije. Vse nadaljnje informacije boste dobili pravočasno na svojem delovnem mestu.

Vabljeni!

IO OO ZS delavcev pri zasebnikih občine Grosuplje

Krajevna skupnost Staro apno

Nova pridobitev

Delovna vnema v KS Staro apno ne popušča. Delavci SCT-ja so prejšnji mesec končali asfaltiranje krajevnih poti, saj so položili asfalt v vasi Male Lipljene, Rožnik ter na cesti od Gasilskega doma do šole v Starem apnu. Poleg sredstev samoprispevka so krajani zbrali že približno 10 milijonov dinarjev, dela pa je sofinancirala Komunalna skupnost Grosuplje. Skupaj je bilo položenega 2300 m asfalta, krajani pa so naredili tudi 11 tisoč prostovoljnih udarniških ur, saj so vsa zemeljska dela opravili v lastni režiji. Poleg tega so se med tem časom uredile tudi poti na Železnico in Zabukovje, kjer se je v akcijo vključila tudi JLA. Posebno zahvalo za opravljeno delo zaslužita Željko Šmuc in Anton Kraljič ter seveda vsem vaščanom, ki so s svojim delom prispevali k uspehu.

Matjaž Omahen

Imenovanja

Samoupravni organi v organizacijah združenega dela so

— **Cvetka Bunca** imenovali za direktorja Veterinarskega zavoda ljubljanske regije Grosuplje,

— **Antona DROBNIČA** ponovno imenovali za direktorja ISKRA, TOZD Tovarna stikalnih in zaščitnih elementov, Dobrepolje

Grosuplje, 1. 7. 1988

Občani Grosupljega o postopku zoper Janeza Janšo, Ivana Borštnerja in Davida Tasića

Pred odhodom Janeza Janše na mesto profesionalnega člana Predsedstva Republiške konference ZSMS smo dolga leta delali skupaj v občinski mladinski organizaciji. Ker ga zelo dobro poznamo, smo bili presenečeni in osebno prizadeti zaradi ukrepov proti njemu. Pridružili smo se javnim zahtevam demokratične javnosti in skupina njegovih nekdanjih sodelavcev je 2. junija 1988 na Centralni komite ZKS naslovila odprto pismo v pričakovanju, da se bo tudi slovenski Centralni komite pridružil zahtevam po korektnem postopku zoper Janeza Janšo in odgovoril na vprašanja o načrtovanih množičnih aretacijah v Sloveniji. Z vsakim dnem je (bila) hujša naša bojazen pred vzroki in posledicami ukrepa zoper Janeza Janšo, Ivana Borštnerja, Davida Tasića in vseh, ki bi jim sledili. Pred posledicami zanje in za vse dosedanje in prihodnje poskuse demokratizacije. Nihče nas ne more prepričati, da ti ukrepi ne bodo zavrli demokratizacije na Slovenskem — pokazali so na meje tolerance in na to, kako obstoječe pravne norme omogočajo poljubno ožanje teh meja (vsak nov kazenski postopek proti javnim delavcem odkriva »umnost« našega pravnega sistema).

Podprli smo pobudo Odbora za varstvo človekovih pravic za sklic izredne seje skupščine SR Slovenije o tem »primeru« — to pobudo je podpisalo približno 300 naših občanov, občinska konferenca ZSMS in nekaj osnovnih organizacij ZSMS. Skupini delegatov občine Grosuplje za delegiranje v Zbor občin in Zbor združenega dela republiške skupščine pa sta na osnovi tega republiški skupščini naslovili pobudo za sklic posebne seje Skupščine SR Slovenije v mesecu juniju. Na to sejo naj bi povabili predstavnike Odbora za varstvo človekovih pravic in obravnavali vprašanja, zahteve in pobude, ki se nanašajo na »primer Janša, Borštner, Tasić«, na govorice o načrtovanju množičnih aretacij v Sloveniji, na razmerje med vojaškimi in civilnimi oblastmi v Jugoslaviji in na spremembo kazenske zakonodaje. Zahtevali smo tudi takojšnje imenovanje posebnega delovnega telesa pri Skupščini SR Slovenije, ki naj bi bdelo nad postopki zoper osumljene (zdaj že obtožene).

Posebne skupščinske seje sicer ni bilo, je pa skupščina ta vprašanja obravnavala na zasedanju 22. in 23. junija 1988 v posebni točki dnevnega reda in sprejela ugotovitve in stališča, ki so sicer v skladu z našimi, z zahtevami Odbora in jugoslovanske demokratične javnosti, vendar je za večino sklepov »pozabila« določiti roke, ko bi ti sklepi morali biti tudi uresničeni. To je bil eden od razlogov, da smo mladinski delegati v družbeno-političnem zboru Občinske skupščine in Predsedstvo OK ZSMS predlagali razširitev dnevnega reda občinske skupščine 6. julija 1988:

Metka Mencin

Ob dnevu borca — 4. juliju

Na seji občinskega odbora ZZB NOV Grosuplje 1. julija so prisotni člani in predstavniki družbenopolitičnega življenja občine prisluhnili slavnostnemu govorniku Metodu Jurčiču (govor objavljen v celoti na 2. strani), podeljene pa so bile tudi plakete Občinskega odbora ZZB NOV za leto 1987, katere so prejeli:

Franc Gruden

Tovariš France Gruden je dolgoletni družbenopolitični delavec. Njegovo uspešno politično delo se je pričelo med ljudmi, v krajevni skupnosti in delovni organizaciji. Že kot mladinec se je aktivno vključil v delo mladinske organizacije in zaradi svojih sposobnosti postal sekretar Občinskega komiteja Zveze mladine Ljubljana Moste. Svoje družbeno politično delo je nadaljeval kot sekretar OO ZKS, predsednik krajevne organizacije SZDL in kot predsednik sveta Krajevne skupnosti Šmarje-Sap. Zaradi svoje preudarne misli in odkrite besede so mu bile zaupane odgovornejše naloge na nivoju občine, regije in republike v organih ZK, oblasti in skupščine. Uspešno je opravljal dolžnost sekretarja OK ZKS, predsednika Izvršnega sveta občine in predsednika Skupščine občine Grosuplje. Njegove odlike so odkritost, zavzetost za delo in delo med ljudmi. Tako je s svojim vzornim delom kot družbenopolitični delavec na različnih nivojih in dolžnostih prispeval svoj delež pri krepitvi samoupravnega sistema, ohranjanju vrednot NOB in razvoju ter napredku naše občine.

Stane Pečnik,

član predsedstva in predsednik Komisije za SLO In DS pri predsedstvu OO ZZB NOV Grosuplje.

Tovariš Stane Pečnik je začel aktivno sodelovati v NOB jeseni leta 1943. Decembra istega leta je vstopil v NOV, v Kozjanski odred. Tu je bil do leta 1944, nato pa vse do osvoboditve na Kurirski relejni postaji 25. Že leta 1944 je postal član KP Jugoslavije, politično delo pa je nadaljeval tudi po osvoboditvi. Svoje delo kot komandir Postaje milice Ivančna gorica in Grosuplje ter kot uslužbenec Republiškega sekretariata za notranje zadeve je vedno opravljal vestno in odgovorno. Tudi sedaj je še vedno aktiven družbenopolitični delavec. Od leta 1982 je član predsedstva OO ZZB NOV Grosuplje in predsednik Komisije za SLO in DS. S svojimi bogatimi izkušnjami prispeva svoj delež pri aktivnosti naše organizacije, aktivno pa deluje tudi v drugih organizacijah zlasti v društvih. Za svoj prispevek v NOV in povojni graditvi je prejel več vojaških in mirnodobnih odlikovanj.

Alojz Skubic,

član OO ZZB NOV Grosuplje.

Tovariš Alojz Skubic je v NOB začel sodelovati že spomladi leta 1942. Zaradi njegove aktivnosti ga je italijanski okupator aretiral, zaprl in interniral na Rabu, Padovi in na Trsatu pri Reki. Po vrnitvi domov je nadaljeval organizirano delo za NOB, septembra 1943 pa je vstopil v partizansko vojsko, v XII. brigado, v kateri je bil tudi ranjen, in je vojaški vojni invalid. Za hrabrost je prejel dve vojaški odlikovanji ter dosegel čin kapetana JLA. Po osvoboditvi in prihodu v Stično je aktivno sodeloval v raznih organizacijah, predvsem pa v Združenju vojaških invalidov Ivančna gorica, katerega član je že vrsto let. Je tudi vesten praporščak Združenja vojaških invalidov Ivančna gorica. Sedaj je član OO ZZB NOV Grosuplje, aktivno pa deluje tudi v gasilskem društvu Stična.

Tone Tomšič

Tovariš Tone Tomšič je v NOB pričel sodelovati že leta 1941. Novembra 42. leta, ga je okupator aretiral in odpeljal v italijanske zapore in koncentracijsko taborišče. Po kapitulaciji Italije leta 1943 se je priključil partizanski vojski, kjer je ostal vse do osvoboditve. Po vojni je služboval kot oficir JLA vse do upokojitve. Po vrnitvi iz JLA se je aktivno vključil v družbenopolitično življenje kraja. Bil je predsednik krajevne organizacije ZRVS Grosuplje, že dalj časa je tajnik Krajevnega združenja ZB NOV Grosuplje, od leta 1986 pa je tudi član predsedstva in predsednik Komisije za kadrovske zadeve pri predsedstvu OO ZZB NOV Grosuplje. Tovariša Toneta odlikuje poštenost, skromnost in predanost socializmu.

Tone Žgajnar

Tovariš Tone Žgajnar je začel sodelovati v NOB že leta 1942. V jeseni istega leta je bil aretiran in odpeljan v koncentracijsko taborišče Rab, nato pa v Padovo. Po kapitulaciji fašistične Italije leta 1943 se je vrnil domov in takoj vstopil v partizane, kjer je bil do osvoboditve. Po osvoboditvi se je aktivno vključil v družbenopolitično življenje kraja, zlasti pa že vrsto let aktivno dela v organizaciji ZB NOV in je tajnik Krajevnega združenja ZB NOV Šmarje-Šap in vesten praporščak. Je prejemnik dveh vojaških odlikovanj.

Ob dnevu borca — 4. juliju — OO ZZB NOV Grosuplje vsako leto podeli jubilantom: nosilcem partizanske spomenice 1941, članom OO ZZB NOV Grosuplje ter predsednikom in tajnikom krajevnih združenj ZB NOV spominsko darilo — knjigo s tematiko NOB.

Letos praznuje 70-letnico Franc Markelj, dosedanji tajnik Krajevnega združenja ZB NOV Ivančna gorica.

Govor tov. Metoda Jurčiča na seji OO ZZB NOV Grosuplje

Praznik borcev ni praznik ostarelih, onemoglih vojnih veteranov. Za nas je mnogo več. Spominja nas na naše mladostne ideale in zagnanost, ko smo se podali v odločilno in brezkompromisno borbo, brez izgledov zmage. Zmage, v katero nismo nikdar niti najmanj dvomili. Odločni smo bili nemogoče spremeniti v mogoče, zato smo tudi v celoti uspeli. Danes se z nostalgijo spominjamo časa in dni, ko smo enotni odšli v borbo, odločeni, da se za vedno izkopljemo iz tisočletnega hlapčevstva in zaostalosti, v borbo za izkoreninjenje izkoriščanja, v borbo za svobodno Slovenijo, enakopravno in nezavisno v jugoslovanski skupnosti. V boj za brezrazredno družbo, v kateri ne bo zatiranja. Za družbeno ureditev srečnih, svobodnih ljudi, brez globokih socialnih razlik, brez revnih in bogatih. Ko bo ob delu zagotovljeno človeka dostojno življenje. Ko so socialna negotovost le davni bolečspomin. Naša opredelitev je bila zagotoviti vsem dolžnost in pravico do dela, brezplačno zdravstveno varstvo, brezplačno šolstvo ter pravico in dolžnost do izobrazbe, ko bo ne deklarativno, temveč resnično človek naše največje bogatstvo. Izgraditi napredno socialistično družbo, demokratično in pravično, res socializem po meri ljudi, čeprav ga takrat nismo tako imenovali. In kaj je od tega do danes uresničeno. Dočakali smo, da moramo borci po štirih desetletjih celo dokazovati svojo identiteto, boriti se proti izkrivljanju in lažnemu prikazovanju zgodovine NOB, kot to počenja sodobna zgodovinarka Spomenka Hribar, ki je hotela izenačevati borce z največjimi zločinci-belogardisti. Tako se moramo boriti proti silam, ki bi hotele razvrednotiti vse pridobitve naše NOB in revolucije. Proti lažnim in zgrešenim zgodovinskim, književnim, filmskim in TV-panfletom. S tem se je začelo in stopnjevalo ob globoki gospodarski in družbeni krizi, kjer se je šlo celo tako daleč, da so neke mračne sile hotele borce razglasiti za krivce za vso krizo, gorje današnjih dni. Borci smo že davno, mnogi že v svojih najboljših letih, izključeni iz teh dogajanj in odrinjeni na stranski tir; kako moramo pri tem biti krivi za sedanjo situacijo. Menda je logično, da tisti, ki nima možnosti odločanja, ne more biti kriv za zgrešene odločitve. Zato je potrebno pokazati na prave krivce za gospodarsko in družbeno krizo, tudi krizo socializma, čeprav vemo, da za to ne bo noben odgovarjal. Največji, čeprav ne edini krivec je vsekakor Djuranovičeva vlada, ki je »pridelala« za časa svojega mandata kar čez polovico vseh naših dolarskih dolgov, brez dobrih programov, navsezadnje javnost niti ne ve, za kaj so bila ta posojila porabljena. Gotovo je eno, da bi brez teh posojil ne bilo gospodarske in družbene krize, da ne bi bili odvisni od mednarodnega kapitala, da bi lahko z lastnimi silami, s smotrnejšim gospodarjenjem, z dobrimi premišljenimi programi bili prav toliko ali bolj razviti, kot smo sedaj, brez zgrešenih investicij, vendar z višjim standardom. Imeli bi socializem za vzor celemu svetu pa tudi mnogo večji mednarodni ugled.

Glede na to, koliko je bilo v 40 letih vloženega domačega kapitala iz tako imenovanih razvitih republik v nerazvite in manj razvite republike in pokrajine, bi v Jugoslaviji ne smelo biti več nerazvitih. Seveda pod pogojem da so se skladi pravilno porabili, izključno za gospodarski razvoj. Tako pa smo dosegli edino res enakomeren razvoj vseh, to je, da smo postali vsi revni in socialno ogroženi. Dosegli, da imamo danes pri nas velike socialne razlike, toliko revežev in bogatašev, kot nikdar doslej, čeprav je vsem jasno, da z osebnim delom in našimi prejemki iz delovnega razmerja ne more noben postati bogataš. Vse to vsekakor vpliva na razpoloženje ljudi, predvsem na mlade, ki so upravičeno zaskrbljeni za svojo in našo bodočnost. Taka globoka kriza naše družbe je vsekakor idealen teren za delovanje socializmu, ZK in naši družbeni ureditvi sovražnih sil, ki lahko v težki situaciji in splošnem nezadovoljstvu pridobijo na svojo stran kolebljive privržence. Sloveniji, v kateri je tudi demokracija in tudi pripravljenost na strpne dialoge, kjer se včasih že pretirava kot pravijo v drugih delih Jugoslavije, in to ne tem sovražnim, izoliranim skupinam, temveč Sloveniji kot celoti, predvsem pa slovenskemu vodstvu, ki je enotno z ljudstvom, očitajo, da je v Sloveniji tega destruktivnega delovanja največ ali da je skoraj izključno v Sloveniji. Sloveniji se iz drugih republik in pokrajin, tudi od najodgovornejših posameznikov, organov in ustanov očita nacionalizem, kontrarevolucijo, fašistične metode, specialno vojno itd. Res so v situaciji gospodarske in družbene krize, ki za tako delovanje nudi idealne pogoje, ter z zlorabo demokracije in pod izgovorom zaščite človekovih pravic šli nekateri nasprotniki naše družbenopolitične ureditve, v pisanju in javnih nastopih v NR, Mladini, Tribuni preko vseh razumnih meja, nesprejemljivih tudi za ogromno večino Slovencev, ki so jih tudi prvi ostro obsodili, seveda brez kazenske represije. Demokracija pa ne more in ne sme biti paravan za protidružbeno delovanje ali vsiljevanje svoje volje in idej malih izoliranih skupinic večini ljudstva. Vendar pa je, ko letijo očitki vsemu slovenskemu ljudstvu in slovenskemu vodstvu, potrebno povedati, da se to ni začelo v Sloveniji. Nesprejemljivi nacionalizem v svoji najslabši obliki: unitarizem, naravnan proti Sloveniji, slovenskemu jeziku in kulturi, se je začel širiti iz drugih republik daleč prej. Vendar pa državni in strankini organi federacije in drugih republik pa tudi organizacije ZK in ZB niso reagirali tako kot v primeru Slovenije. Spomnimo se razprav o skupnih jedrih, memoranduma srbske akademije znanosti, javnih izjav odgovornih ljudi, predvsem iz vrst književnikov in novinarjev, pa tudi odgovornih politikov in zahtev o skupnem oziroma enotnem jugoslovanskem, t. j. večinskem srpskohrvaškem jeziku. To je globoko prizadelo vse Slovence, saj smo bili soočeni s tem, da narodnostno vprašanje pri nas še zdaleč ni rešeno, da se je potrebno ponovno boriti za avnojsko Jugoslavijo. Zaradi širjenja takega protislovenskega razpoloženja smo Slovenci morali stopiti v bran slovenske samobitnosti in avnojskih načel republiške državnosti in neodvisnosti, za enakopravnost našega jezika in kulture. Res je, da so to protislovensko razpoloženje, ki ima zgolj gospodarski značaj (v Sloveniji pa lahko rečemo, da nacionalizma ni ali ga je bilo doslej zelo malo) zlorabili nasprotniki naše družbenopolitične ureditve, vendar so to le zelo majhne in glasne skupine, ki izkoriščajo našo demokracijo, ki je šla v svojem razvoju v Sloveniji najdlje, v kateri pa vidijo nevarnost v drugih okoljih Jugoslavije (z manj razvito demokracijo).

Nekateri mladinci, ne vsa mladina, in njihovi že bradati mentorji objavljajo

(Dalje na 2. strani)

Pojo naj ljudje

V Šentvidu pri Stični se je na 19. taboru slovenskih pevskih zborov zbralo blizu 300 zborov s približno 8000 pevci z vseh koncev Slovenije ter iz Italije, Avstrije, Madžarske in Švedske. Zapeli so petnajst pesmi skladateljev Gustava Ipavca, Antona Hajdriha, Antona Schwala, Petra Jereba, Vinka Vodopivca, Antona Lajevica, Oskarja Deva, Brede Šak, Pavla Šivica, Viktorja Mihelčiča in Jakoba Ježa.

Na prireditvi so bili med tišoči gledalci tudi številni predstavniki kulturnega in družbenopolitičnega življenja občine in republike.

»Kulturno po vsebini in družbenopolitično po svojem poslanstvu je to množično srečanje že zdavnaj preraslo v eno najpomembnejših zares ljudskih in narodnih manifestacij. Povezalo je slovenske pevce iz ožje domovine, sposobno je zbrati pevske zbore iz zamejstva in našega izseljeniškega sveta ter tako po svoje uresničevati idejo skupnega slovenskega kulturnega prostora, odprlo je vrata zborom iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Postaja mesto, kjer se povezujejo kulture naših narodov in narodnosti, dokazuje, da je prava kultura le tista, ki se je pripravljena meriti z dosežki drugih kultur, dokazuje, da je odprta, ambiciozna ustvarjalna kultura mogoča samo v odprti in ambiciozni družbi, ki ni zadovoljna s seboj, ki hoče in zmore več, kot je dosegla,« je povedal slavnostni govornik Milan Kučan.